

CZU: 94(498) „1848/1849”

RĂZBOAIELE UITATE ALE ROMÂNILOR LA 1848-1849

Ela COSMA

Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române din Cluj-Napoca

Istoriografia română a considerat în mod tradițional că revoluțiile de la 1848 din Țările Române (ca teritorii cuprinse în cadrul și în afara hotarelor României de astăzi) se reflectă cel mai bine prin programele create de revoluționarii transilvăneni, moldoveni și munteni. Dacă istoriografia rusă neagă însăși existența unei revoluții pașoptiste românești, istoriografia maghiară o consideră o contrarevoluție. Între timp, insistând asupra evidenței unități programatice a revoluțiilor de la 1848 în toate teritoriile românești (dar uitând constant să abordeze „pete albe”, precum Basarabia, Bucovina, Banatul Sârbesc), istoriografia noastră nu a acordat aproape deloc atenție altor aspecte importante.

Astfel, componenta militară a revoluțiilor românești de la 1848-1849, în general neglijată de istorici, este prezentată în studiul de față. Acesta abordează operațiunile militare românești desfășurate în cursul anilor pașoptiști în Țările Române, de la bătălii singulare la războiul clasic, de la acțiuni de înarmare populară și de instrucție în tabere militare la lupte de gherilă în munți. În Transilvania, așa-numitul „război civil” româno-ungar a fost, de fapt, un război în toată regula, definit de curând ca fiind un război național de apărare purtat de românii ardeleni. Sunt evidențiate episoade belice mai puțin cunoscute din Valahia Mare și Valahia Mică (Oltenia), precum și rezistența armată din Moldova și tabăra militară de la Grozești (azi Oituz), în Carpații de Curbură. Evenimentele militare sunt strâns legate de lupta românilor atât pentru neatarnare națională, ca ieșire de sub severul protectorat rusesc impus Principatelor Române, cât și pentru unificarea tuturor vorbitorilor de limbă română într-un singur stat național.

Cuvinte-cheie: *revoluțiile române de la 1848-1849, istoriografia revoluției pașoptiste românești, războiul național de apărare, rezistență armată, Țările Române.*

THE FORGOTTEN WARS OF THE ROMANIANS IN 1848-1849

Romanian historiography has traditionally described the revolutions of 1848 in the Romanian Lands by their Transylvanian, Wallachian and Moldavian programmers. While Russian historiography denies the existence of a Romanian 1848 revolution by itself, Hungarian historiography calls it a counter-revolution. Meanwhile, insisting on the obvious programmatic unity of the 1848 revolutions in all Romanian territories (but constantly forgetting blind spots like Bessarabia, Bukovina, Serbian Banat), our historiography paid almost no attention to other main aspects.

Thus, the military component of the Romanians' revolutions of 1848-1849, generally neglected by historians, is revealed in this study. It approaches the Romanian military operations (from one shot battles to a classic war, from folk arming and training in camps to guerilla fights in the mountains), unfolded during the revolutionary years in the Romanian Lands, that is in all the territories with a Romanian demographic majority inside and outside the borders of nowadays Romania.

In Transylvania, the so-called “civil war” between the Romanians and Hungarians was in fact a regular and “classic” one year war, being recently defined as a national defense war of the Romanians. Less known war episodes in Great Wallachia and Small Wallachia (Oltenia), as well as the armed resistance in Moldavia and the military camp in Grozești (today Oituz), in the Curvature Capathians, are also described. The military events were closely connected to the Romanians' fight both for national independence, as a way out of the severe Russian protectorate imposed to the Romanian Principalities, and for unification of all those speaking the Romanian language into a single national state.

Keywords: *Romanian revolutions of 1848-1849, historiography of the 1848 Romanian revolution, national defense war, armed resistance, Romanian Lands.*

*Prezentat la 09.10.2018**Publicat: decembrie 2018*